

Ubíhají první hodiny letošního roku. Jaký bude, co přinese? - ptávali se lidé od nepaměti na jeho počátku a ptávají se tak i podnes.

Šťastný a veselý Nový rok! přejeme si i u nás v první lednový den. Je to staré české blekopřání, patrně tak staré jako česká řeč. Letos je to přání opravdové, česká nás první rok 3. pětiletky.

Tak jako loxi, začínám i letos hospodářským přehledem.

V půdě není celkem rozdílů, poněkud by měly být větší rozdílů a zůsta. U hospodářských zvířat byl tento stav:

<u>Skoti</u>	do 3 let	jelovice	krávy	celkem
JZD	274	31	174	479
záhumněky	3	-	13	16
drobní	1	-	2	3
Havlík	7	-	5	12

celkem	285	31	194	510

Z přehledu plyne, že celkový stav skotu se zmenšil. V loňském roce byl celkový stav 509 tedy o 1 kus jen více. U JZD přirostly jen 4 krávy u záhumněk se jejich stav snížil o 5. Hospodářilo se tedy JZD zvýšit stav dojnic na plánovaný stav.

Vepřový dobytek

	průběžně	kaňci	selata	do 1/2 roku	přes 1/2 roku	celkem
JZD	103	4	245	379	--	732
záhumněky	-	-	-	72	105	177
drobní	1	-	4	61	78	144
soukr. zeměd	2	-	8	-	9	19

celkem	106	4	258	512	192	1.072

V JZD se zvýšil stav tím, že byl větší ústav do 1/2 roku, takže se počet celkem zvýšil o 123 kusy. Ze to u záhumněků se stav snížil, čímž se projevil nedostatek selat v loňském roce.

Koňci: celkový stav poklesl o 1 kus na celkem 50 kusů

Kozy: JZD drží 4 kozy, záhumněků mají 83 koz, ostatní drobní 59 kusů a soukromý zemědělec Havlík 3 kusy, celkem tedy 144 koz.

<u>Drůbež</u>	slepice do 1.roku	starší	kohouti	celkem	husy	kachy
JZD	1.500	700	5	2.305	-	-
záhumenskíři	283	821	68	1.172	28	11
drobař	196	892	60	1.148	14	3
Havlík	8	39	1	48	-	2
celkem	2.087	2.452	134	4.673	42	15

Stav slepic se u JZD zvýšil skoro o 1.000 kusů, ale měly ještě dosaženo plánovaného stavu.

Třetí pětiletý plán na léta 1961 - 1965 rozplánoval jak osevy tak i výnosy. Nelze uvést podrobnosti, předpokládá se zvýšení výnosů a jen namátkou uvádím, že výnos u pšenice se má koncem pětiletky zvýšit na 29,5 qu po 1 ha a taktéž tolik u žita, u ječmene se plánuje výnos po 30,5 qu po ha u cukrovky 313 qu a u brambor 162 qu po 1 ha.

Bude ještě třeba mnoho úsilí a zodpovědné práce, aby tyto náročné úkoly byly splněny a aby zemědělství se aspoň zhruba vyrovnalo s průmyslem. Je ovšem třeba vyšších výnosů, aby bylo zajištěno dostatečné množství pro zvýšený stav zvířat, jakož i zvýšené státní dodávky masa hovězího i vepřového, dále pro dodávky mléka a vajec.

A tak jak se plánuje zvýšení v rostlinné výrobě, tak se plánuje i zvýšení v živočišné výrobě a to jak v počtu stavu dobytka, tak v dodávkách masa a mléka.

Počet stavu hovězího dobytka má dosáhnouti koncem pětiletky 440 kusů, dodávka masa hovězího 630 qu. U dobytka vepřového stav koncem roku 1965 990 a státní dodávka v masa 842.-qu

U mléka se počítá jak se zvýšenou dojitostí, tak se zvýšeným počtem krav, tak i s dodávkou mléka, která má koncem 5.letky obnášeti 475.000 l mléka. To je splnitelné bude-li s dostatek dojících krav a zvýšená dojitost na 1 krávu.

U drůbeže se počítá se stavem slepic koncem 5.letky na 5.800 kusů a s dodávkou vajec 397.000 kusů.

To jsou cifry pro naše JZD a z toho je vidno, jak má jít vývoj zemědělství.

Dne 26.ledna 1961 se konala výroční členská schůze JZD a uvedu několik zpráv z této:

V rostlinné výrobě bylo na závadu, že nebyla v uplynulém roce předchozí provedena hluboká orba a nebylo zorané 66 ha. Mimoto na některých hůnách byla orba provedena nekvalitně, což se pak projevilo na jaře 1960 při seti. Pšenice byla zaseta špatným osivem a to se projevilo v jejím výnosu. Žito se celkem urodilo, úroda ječmene byla velmi dobrá.

Také výnos cukrovky byl vysoký, za to však zklamaly brambory, které byly silně zapleveleny. Velký vliv na sklizeň mělo i nepříznivé počasí, vzhledem ke konci 1 ha kerotky a 2 ha petržele nebyly sklizeny a také na loukách zůstalo 2 ha otavy v zamokřených místech.

Ztráty v rostlinné výrobě se nejlépe vidí na plánovaných a skutečných výnosech. Tak na př- u pševíce bylo plánováno 26.- qu po 1 ha a sklídilo se 15.7 qu u brambor byl plán 440 qu a sklídilo se 61.- qu. U žita, ječmene směšek a cukrovky byl plánovaný výnos nejen splácn ale i překročen.

Je jen chvályhodné, že pro příští rok zajišťuje JZD nové mlátičky, aby žně proběhly rychleji a úsporněji, bez zbytečných ztrát. Dále je třeba provést včas hlubokou orbu a to řádně.

V živočišné výrobě byl nízký stav žiraych prasat a vrhy selat během roku zklamaly, takže nebylo možno provést potřebný zástav z vlastních zdrojů. Nedostatek krmiv také působil na demai přírůstků. Društvo tedy místo předepsaných 790 qu vepřového masa dodalo jen 448 qu. Taktéž hovězí maso nebylo splácn, poněvadž do dodávky chybí 30.-qu. Nebylo splácn ani mléko ani vejce.

Bude třeba pro nedostatek krmiv zajistit dodávku syrovátky z mlékárny a vyměnit špatné prasnice. U hovězího dobytka bude třeba také zajistit výběhy a věnovat více péče ošetření dobytka. Pro drůbež je třeba zajistit kuřata a tyto odchovat v pojízdných kurátoch.

Pro zárodnaší půdy se předpokládá drenážování ca 12ha půdy, potok bude sveden středem luk. K tomu účelu byla státem přidělena JZD částka 100.000.- Kčs

Při zkoumání bilance lze zjistit, že rostlinná výroba klesla proti plánu o 320.000.- a živočišná výroba pak má ztrátu přes 400.000 Kčs. Poněvadž i výrobní náklady byly překročeny, není divu, že JZD nemohlo splátn plánované přídíly do fondů ani splátn plánovanou jednotku, která stíží dosáhla Kčs 18.-

V ostatním nebylo v JZD zvláštních změn, které by stály za zmínku.

Bylo by si jen přáti, aby první rok pětiletky dopadl lépe než oba předchozí, aby JZD dosáhlo plánované jednotky 20.- Kčs a splátno všechny dodávky jak v rostlinné tak i živočišné výrobě.

Z kulturní činnosti možno zaznamenat, že za měsíc leden a únor nevyvíjala Osvětová Beseda žádnou činnost divadelní. Kino hrálo normálně.

Plesy byly pouze dva a to první, který pořádalo JZD společně s patronátním závodem Kaoliakou a druhý byl maškarní ples pořádaný Výborem žen v Únanově.

Další činnost projevil fotbalový odbor TJ Sokol, který se zúčastnil zimního turnaje v Braě mezi 24 družstvy. Naši fotbalisté nezklamali a dostali se mezi první ve skupinách a ve finále pak obsadili 3. místo, což bylo skutečným úspěchem.

Ke dni 1. března 1961 bylo provedeno v celém státě, tedy i na naši vesnici sčítání lidu, domů a bytů. Domnívám se, že je třeba, aby i do kroniky byla zepsána zajímavá data, která dávají pěkný obrázek o naší vesnici.

Počet budov trvale obydlených bylo napočteno 275 a k tomu nutno ještě připočítat budovu JZD, na čís. 1 a 11. Neobytné budovy byly zjištěny 4. Celkem bylo zjištěno a napočítáno 306 bytů.

Bytl, které se skládají pouze z jedné kuchyně bylo napočteno	11
bytl o 1 pokoji a kuchyni	127
bytl o 2 pokojích a kuchyni	139
bytl o 3 pokojích a kuchyni	25
bytl čtyřpokojových	4

Celková obytná plocha všech těchto bytl činí 9.512 m²

Obytných místností s větší podlahovou plochou větší než 8 m² jest 507.

Celkový počet obyvatel byl zjištěn počtem 1.099 osob. Z toho bylo 554 muži a 545 žen. Ke dni sčítání bylo nepřítomno 49 osob, kteří jinak trvale v obci bydlí.

Zaměstnaní obyvatelstva:

v zemědělství pracuje	73 mužů	82 ženy
v míst.hospodářství a družst.výrobě	21 „	5 „
v průmyslu	130 „	68 žen
ve stavebnictví	37	-
v lesnictví	3	2
ve vodohospodářství	4	-
v dopravě	38	1

tedy celkem ve výrobě	305 mužů	158 žen
v různých službách	18	25
důchodci	73	64
ženy v domácnosti	-	147
děti	157	151

celkem tedy	554	545

Z uvedeného přehledu jest zřejmé, že z celkového počtu všeho obyvatelstva je zaměstnáno jen 507 osob tj. ca. 47 %, důchodců je 137 tedy 11 %, žen v domácnosti 147 to jest 12 % a děti je 308 tj. 30 %.

Do dětí jsou započteny všechny osoby do 15 let, pokud jsou školou povinni, pak i děti s starší, pokud ještě školu navštěvují.

Přehled o dětech:

Děti se narodilo v letech	1946 - 49	37 chlapců	49 děvčat
„	1950	17	8
	1951	3	10
	1952	10	6
	1953	16	7
	1954	9	8
	1955	12	5
	1956	10	12

19

V roce 1957 se narodilo	11 chlapců	13 děvčat
1958	11	11
1959	10	11
1960	11	11

Zajímavá je i statistika podle stáří obyvatelstva:

děti do 15 let	157 chlapci	151 děvčata
20	55	38
24	35 muži	29 ženy
29	26	19
34	38	14
39	36	21
44	21	18
49	33	13
54	49	33
59	35	39
přes 60 let	69	94

Ženy se tedy v Únanově dožívají vyššího stáří.

Do práce do Znojma dojíždí celkem 243 osoby do zaměstnání mimo Znojmo dojíždí dalších 24 osob. Do práce do Únanova včetně Keclivky dojíždí 22 osob.

Životní úroveň obyvatelstva je celkem vysoká, když přihlédneme k počtu radiových přijímačů, kterých bylo napočteno 210 a televizorů celkem 95.

Důchodců bylo napočteno na 140 a ještě řada pobírá důchod sociální, nebo důchod přídevkový, takže celkové měsíční náklady na důchodce obnáší měsíčně 77.900 Kčs.

Jaro proběhlo normálně, jarní práce provedeny včas. První máj byl slaven jako obvyk le ve Znojme, mimoto byl průvod na kopec k ohňostroji. Odpoledne odbor Sokola pořádal fotbalový turnaj za účasti 4 mužstev.

Léto bylo pěkné a horké, celkem bez deště, což přispělo k urychlení žníchových prací a sklizně.

V neděli dne 6. srpna odpoledne vznikl oheň v domku č. 22 u Antonína Koce, který se rychle rozšířil i na sousední domek Františka Blachy č. 151 a u obou domků shořely střechy se zásobami. Příčina požáru nebyla zjištěna a škoda byla hrazena pojištěním.

O 14 dní později zase v neděli večer shořela v JZD celá střecha nad veprašnem i se zásobami. Poševadř bylo hezvětří, požár se nerozšířil. Vznik požáru se vysvětluje závadou v komínu, o níž nikdo nevěděl a při vaření pařáku se vzatily uložené zásoby. Těchto 9 vagonů sena ovšem nikdo nezahradí, třebaže škody jsou kryty pojištěním.

Bohužel však trvalo příliš dlouho, než bylo získáno nové řezivo na krovky a střechu a ustájený dobytek trpěl zimou a vlhkem. Teprve před Novým rokem se podařilo zakrýt střechu a to právě nesvědčí o dobré práci funkcionářů jak JZD, tak MNV i ONV.

Volby soudců z lidu byly provedeny dne 3. prosince a byli jednolichotně zvoleni občane Toifl Josef, 48 let, dělaik, Šimák František, 37 let dělaik, Volinger Josef 28 let dělaik, Došekalová Marie 33 let dělaice a Skoumal Josef 31. let, člena JZD.

Při volbě za soudce z povolání byl zvolen Dr. Josef Jaroš 42 let, soudce z povolání ve Znojme.

Na MNV byla provedena změna funkcionářů. Dosavadní předseda MNV Josef Konečný se vzdal této funkce a nově byl zvolen Gustav Toifl, který dnem 1. listopadu 1961 také nastoupil.

Na koupališti byly postaveny 2 kabiny a kiosky pro prodej občerstvení a upevňeno dno pro koupající mládež. Koupací sezona však byla velice slabá. Koupaliště je také příliš daleko pro děti a při tom je třeba, aby tyto byly pod dozorem.

Na hřišti pro mateřskou školku bylo dokončeno oplocení a postavena střecha u šatny. Provedena byla také oprava rozhlasu, který již z velké části nevyhovoval.

Tak byly aspoň v roce 1961 dokončeny ty práce, které měly být hotovy již v roce 1960.

Va stavebním ruchu se pokračovalo. Rozestavěné domky za humny byly dokončeny. Nově byly rozestavěny domky Antonína a Františka Švejcary, Karla Fantála a Josefa Pilaře.

V roce 1961 se narodilo 22 dětí.

Zemřeli: Frant. Louštilová, nar. 1886, Matěj Singer, nar. 1884, Viktorie Šimáková nar. 1882, Jan Skoumal, nar. 1895, Marie Hrdličková nar. 1881, Viktorie Kotábová nar. 1882, Františka Přilegrová, nar. 1891 a Josef Diviš, nar. 1889.

A na konec roku ještě několik vět o našem JZD.

Aby byl splňována plán rostlinné výroby, je třeba, aby byla provedena na podzim hluboká orba. Tato však ke konci roku provedena nebyla na ca 40 ha a připočítáme-li plochy, které bude nutno zorati pro špatné porosty jetele, dosáhne tato plocha přes 100 ha. A to je již výměra, která jaraí orbou zase nebude dávatí naději na lepší výnosy. Omlouvá se to velkou poruchovostí strojů, ale jistě by bylo možno včas zorati, kdyby se pracovalo v příznivé době na 2 směny. a vedoucí funkcionáři dovedli přesvědčiti traktoristy, aby si neschovávali práci až do Vánoc. Ale v prosinci brzo zamrzlo a orba pak zůstane na jaro.

Po celý rok, zvláště v první polovině roku a době žni bylo celkem příznivé počasí, takže jaraí práce byly včas skončeny, porost obilovina byl pěkný až na jeden ha, kde byly zkoušeny nové postřiky proti plevelům a úroda byly značně popálena.

Cukrová řepa byla zaseta včas, rozdělena na záhonky a sdružstevníky, takže ženy v JZD mohly se více věnovat práci v zelenině. I brambory byly včas zasázeny, ale nebyla jim v pozdější době věnována potřebná pozornost, takže byly hodně zapleveleny. Okurky neměly příznivý rok, neboť chladnější počasí právě v době květu a i při klíčení způsobilo, že okurky byly pak napadeny nemocí a hmyzem, pak nebyla ani řádně ošetřeny a nemohla být pak úroda.

Příznivé počasí v době žni, dvě nové mlátičky a kombajna pomohly urychlit žnové práce, takže sklizeň byla skončena v 28 dnech a do podzimních prací se šlo s předstihem.

Suché počasí však práce seťové zdržovalo, zdržela se i sklizeň brambor a cukrovky, která byla pozdě vyorávána. Zvláště sklizeň bramborů ukázala, že jsou velké závady v organizaci práce v JZD, je jejich vyorávání trvalo příliš dlouho a vyorávka trpěla jednou nedostatkem vyorávačů, podruhé nedostatkem lidí.

Předepsané dodávky byly sice splněny, ale nebylo zajištěno potřebné množství krmiva pro dobytek. Hektarové výnosy byly poměrně nižší a pak se to ovšem musí projevit v živočišné výrobě. Nedostatek jaderých krmiv, brambor a hnojidla silně působí k tomu, že živočišná výroba zápasí s krmivními dávkami a pak se nelze divit, že JZD neplní ani dodávku vepřového masa, je nedostatek mléka i vajec.

Društvo nemá plánovaný stav dojnic, ani prasnic ani slepic a to pak se těžko plní, když k tomu ještě přichází nedostatek krmiv.

Po stránce výstavby nemá dokončen kravin a omlouvá se to nedostatkem pracovníků a jinými stavbami v družstvu, jako bylo stavění nové sušičky v JZD, adaptace stolárny a meliorace.

Po stránce mechanizační se podařilo zvýšit stav traktoristů, ale je třeba odstranit vysokou poruchovost strojů, starati se řádně o údržbu a opravy strojů, k čemuž ovšem u nás schází vybavení dílna, schopný opravář a úschova mechanizačních strojů, které trpí za každého počasí neusklaďním v krytých prostorech.

V melioracích bylo pokračováno v trati Velký Špilberg, pástvištěta a louky, kde byl úmazovský potok sveden do nového koryta, které vede středem louk.

A tak končí první rok třetí pětiletky, který u nás v Úmazově v zemědělství nepřinesl předpokládané zvýšení výroby zemědělských produktů a tím i poklesly naděje družstevníků na dobrou hodnotu pracovní jednotky, která asi nedosáhne předpokládané výše.

V archivačních dokladech 1961 jsou v ~~otázce~~ uložené 4 fotočky z oslav 1. máje.

Rada MNV tak jako v roce 1960, tak i v roce 1961 se pravidelně v každé schůzi zabývala zemědělskými otázkami, kontrolou prací v JZD a také pravidelně byla zástupci JZD podávána zpráva o postupu všech prací, zvláště pak prací žňových.

Pokračováno bylo i v doškolování členů CO.

MNV vedl předseda Josef Konečný, tajemníkem byl Matěj Wieszner. Byla dobrá spolupráce i s předsedou strany KSČ Františkem Tunkou. Ale na konec pak došlo ke změně v předsády, poněvadž Josef Konečný byl jako hospodář zaměstnancem MNV a nebylo možno tyto funkce sloučovat a proto novým předsedou se stal Gustav Toifl.

Bylo také usneseno rozšířit komunální služby jako holičství, krejčovství, stolařství, malířství, ale nebylo dostatečného zájmu se strany příslušných zaměstnanců.

Těžkosti byly i se stálými spory s Josefem Havlíkem, který stále se dožadoval soukromého hospodaření a častoval úřady i MNV stálými žádostmi a stížnostmi, ačkoliv dodávky neplnil.

Na funce v MNV resignovali Josef Plotzer jako předseda zemědělské komise a Jelínek Cyril jako člen rady.

Kino nebylo dobře navštěvováno, takže se ^moězily i promítací dny. Poněvadž v neděli odpoledne se nepromítalo, pořádány byly i taneční kursy za vedení tanečního mistra ze Znojma.

Také při akci zvyšování nízkých důchodů byla doporučena řada osob, zvláště pak žen s nízkými důchody.

Dalším 15 osobám byly dány příspěvky z doplňkové péče.

Usneseno postavit kabiny na koupališti a vyhloubit nádrž v Kolíně.

Při CO uveden do provozu sbor funkcionářů:

Náčelníkem ustanoven Wieszner Matěj, jeho pomocníkem Hrbek Josef, velitelem útvaru Bulín Jaroslav, zástupcem Jan Příbyl, správcem materiálu Josef Benáček.

V JZD resignoval na funkci účetního Vavřin Špaček a dožádán ONV o zajištění nového účetního, kterým se pak stal J. Vitek ze Znojma.

Žně proběhly velmi dobře zásluhou kombajnu, započaly 16. července a skončily 16. srpna. Dodávka obilovin byla splněna.

Ve stavebním ruchu mimo již uvedené novostavby, bylo pokračováno v řadě úprav jednotlivých stavení.

- č. 64 Hadroušek Jan - oprava vlčého bytu a přeložení staré střechy
- č. 150 Stehlík Josef - opravy v rod. domku - podlahy, izolace.
- č. 109 Stehlíková Ant. - přestavba domku jako gen. oprava.
- č. 97 Doležal Ferd. - přestavba domku
- č. 61 Vystrčil Vilém - zvednutí domu, nová vazba a krytina
- č. 225 Vystrčil Frant. - koupelna, letní kuchyň, předzahrádka
- č. 100. Floor Jan - postavení nového domku na starém staveništi.
- č. 117 Vlk Jaroslav - přístavba kolny a komory
- č. 99 Gregor Bohumil - zřízení kuchyně a ložnice z býv. obchodu
- č. 214 Arutiš Robert - opravy domku - přístavba kuchyně a spíže
- č. 153 Dvořák Ludvík - postavení kuchyně z kolny a opravy
- č. 211 Krotký Jan - výměna oken, oprava fasády
- č. 151 Blecha František - po požáru oprava celého domku
- č. 88 Pospíchal Boh. - adaptace staré stáje na prádelnu a garáž

Mimo tyto větší opravy provedena řada drobnějších úprav u různých čísel.

Sňatky v roce 1961

- 11.2. Gwozd Vladislav parketář z Plavče
Anežka dcera Václava a Marie Bulínových č. 221
- 25.3. Hlávka Milan dělník z Plavče
Anna dcera Arnošta a Anny Weissových č. 44
- 6.4. Vyklický František elektromontér Plaveč
Marie dcera Josefa a Marie Jordánkových č. 233
- 6.4. Coufal Jan dělník č. 65
Věra dc. Antonín a Růžena Souralovi Kasárna
- 6.4. Lacman Karel dělník Znojmo
Růžena dcera Josefa a Růženy Illových č. 202
- 29.4. Komenda Vítězslav lesník č. 253
Růžena Sokolova učitelka Hl. Mašůvky
- 3.6. Gross Eduard č. 267
Ludmila dc. Františka a Františky Kamarádových Hl. Mašůvky
- 1.7. Slatinský Jan dělník č. 163-279
Marie dcera Ferdinanda a Marie Slonkových z Plavče
- 15.7. Tunka Josef plánovač Znojmo z čis. 197
Božena Kašalová Znojmo
- 29.7. Chytil Milan zeměd. Šafov
Marie dc. Karla a Marie Málkových č. 245
- 20.9. Valášek Jaroslav zemědělec č. 47
Marie dcera Antonína a Marie Souralových č. 57
Bendáček Miloslav zaměst. ČSD Brno z čis. 204
Zdenka Ráčilová Sedlec u Náměště
Kajda Jan syn Jana a Františky dřívě v Uhánově
Marie Nevořalová Třebetice

V roce 1961 se narodili:

- 11.2. Alena dcera Josefa a Marie Hlávkových č. 173
 5.3. Marie dcera Antonína a Marie Švejcarových 227
 31.3. Josef syn Josefa a Milady Košinových č. 168
 19.5. František syn Františka a Marie Švejcarových č. 173
 24.5. Oldřich syn Oldřich a Božena Divišovi č. 144
 8.6. Jarmila dc. Josef a Josefa Prlegrových č. 220
 23.6. Lubomír syn František a Anna Masilovi č. 247
 22.6. Marie dcera Antonína a Alžběty Vávrových č. 17
 16.7. Jana dcera Jana a Marie Slouka č. 276
 23.7. Luděk syn Cyril a Marie Jelinek č. 65
 13.8. Jiří syn Miloslav a Jarmila Koldán č. 248
 16.8. Ludmila dcera Antonín a Marie Plotzer č. 226
 24.8. Pavel syn František a Věra Tuuka č. 196
 29.8. Jitka dcera Marie a Vladimír Maxera č. 279
 7.9. Jana dcera František a Růžena Čučka č. 251
 8.9. Marie dcera Vladimír a Marie Motl č. 206
 8.10. Věra dcera Antonín a Anna Prineovi č. 140
 8.10. Karel syn Karel a Růžena Wasmann č. 202
 9.10. Miluše dcera Karel a Anna Hambálkovi č. 117
 8.10. Karel syn František a Anička Flaškovi č. 48
 19.12. Jana dcera Jan a Božena Pekárkovi č. 74
 26.12. Milan syn Josef a Anežka Jandovi č. 69

V roce 1961 zemřelé jsem již dříve uvedl

